

Процюк Степан Васильович

(поет, прозаїк)

Степан Васильович Процюк народився 13 серпня 1964 року у селі Кути, Бродівський район (нині — Буський район) на Львівщині у сім'ї політв'язня. Через декілька років родина переїхала до Івано-Франківської області. Степан Процюк закінчив Івано-Франківський педінститут та аспірантуру Інституту літератури НАН України. Кандидат філологічних наук. Викладає сучасну українську літературу в

Прикарпатському університеті Івано-Франківська.

Його вважають одним із найконтроверсійніших сучасних письменників-інтелектуалів.

Літературна біографія Степана Процюка розпочалася 1991 року з літгурту «Нова дегенерація», куди він входив разом із Іваном Андрусяком та Іваном Ципердюком. Наступного року була надрукована їх перша поетична збірка «На вістрі двох правд» (з передмовою Юрія Андруховича). Згодом з'явилася збірка віршів «Апологетика на світанку» (1996) та збірка поем «Завжди і ніколи» (1999). Згодом автор припинив писати вірші, перейшов на прозу й есеїстику.

1996 року вийшла збірка есеїв Степана Процюка «Лицарі стилосу і кав'ярень» (Київ), а також перша книжка прози «Переступ у вакуумі». 2001 року тернопільське видавництво «Джура» друкує збірку повістей «Шибениця для ніжності», що викликала різноманітні відгуки та рецензії.

2002 року Степан Процюк дебютує як романіст — львівська «Піраміда» друкує роман «Інфекція». Як зазначено в анотації, це книга «про нас, нинішніх українців, і про нашу історію хвороби».

Другий роман, «Жертвопринесення», (надрукований спочатку в журналі «Кур'єр Кривбасу», а 2007 року у видавництві «Тіповіт»), став своєрідною відповіддю на запитання, чому Степан Процюк припинив писати поезії. У центрі романної дії — поет із провінційної Мічурівки Максим Іщенко, який не знаходить місця в брутальному суспільстві, що живе за законами «ринкової економіки».

Ще одна грань письменницького таланту Степана Процюка — література для підлітків. 2008 року в київському видавництві „Грані-Т“ побачила світ трилогія про кохання «Марійка і Костик», «Залюблені в сонце» (Друга історія Марійки і Костика) та «Аргонавти» (Третя історія Марійки і Костика). Події книги розгортаються в маленькому українському місті Старомихайлівка.

Автор мав літературні вечори в багатьох містах України: Києві, Харкові, Львові, Одесі, Тернополі, Ужгороді, Чернівцях, Луцьку - а також у Кракові, Берліні, Оломоуці тощо. Твори Степана Процюка перекладені кількома іноземними мовами (німецькою, російською, словацькою). Наприкінці 2008 року в столиці Азербайджану Баку вийшов переклад роману Степана Процюка «Тотем». Перекладав книгу відомий азербайджанський письменник та видавець Ельчин Іскендерзаде. Зараз роман перекладається ще кількома іноземними мовами. 30 вересня 2012 року на своїй сторінці у Facebook Степан Процюк повідомив про те, що став членом Українського центру Міжнародного ПЕН-клубу.

Степан Процюк - лауреат багатьох національних літературних премій: 7-разовий лауреат премії журналу „Кур'єр Кривбасу" (1998-2003); премії „Благовіст" (2000); міської літературної премії ім. І.Франка (за книгу повістей „Шибениця для ніжності", 2002); обласної літературної премії ім. В. Стефаника (за роман „Інфекція", 2003).

Автор книг: «На вістрі двох правд»(1992), «Апологетика на світанку»(1995), «Лицарі стилосу і кав'ярень (1996), «Переступ у вакуумі»(1996), «Завжди і ніколи» (1999), «Шибениця для ніжності» (2001), «Серафими і мізантропи» (2002), «Інфекція» (2002), «Тотем» (2007), «Жертвопринесення» (2007), «Канатоходці» (2007), «Марійка і Костик» (2008), «Залюблені в сонце» (2008), «Аргонавти» (2008), «Степан Процюк про Василя Стефаника, Карла-Густава Юнга, Володимира Винниченка, Архипа Тесленка, Ніку Турбіну» (2008)

Лауреат премій «Благовіст», ім. В. Стефаника, ім. І. Франка.

Член Національної спілки письменників України з 1995 року.

Твори

Аргонавти. Третя історія Марійки і Костика: [повість: для серед. та ст. шк. віку] / С. В. Процюк; худож. М. В. Бондаренко. - К.: Грані-Т, 2008. - 64 с.: ілюстр.

Варвари : роман / С. В. Процюк ; [ред. Н. Брискіна]. - Вінниця : Теза, 2016. - 160 с.

Вітроломи : [повість : для ст. шк. віку] / С. В. Процюк. - Київ : Грані-Т, 2015. - 136 с.

Залюблені в сонце. Друга історія Марійки і Костика: [повість: для серед. шк. віку] / С. Процюк; худож. А. Котова. - К.: Грані-Т, 2008. - 64 с.: ілюстр.

Золото і мідяки : розповідь / С. Процюк // Літературна Україна. - 2016. - № 20. - С. 9

Марійка і Костик: [повість: для мол. та серед. шк. віку] / С. В. Процюк; худож. О. Полоскіна. - К.: Грані-Т, 2008. - 64 с.: ілюстр.

Маски опадають повільно: роман про Володимира Винниченка / С. В. Процюк. - К.: ВЦ "Академія", 2011. - 304 с. - (Автографи часу).

Озеро і монастир: письменник мандрує Озером Світязь / С. Процюк // Літературна Україна. – 2013. - №30. – С. 3.

Пальці поміж піском : уривок із роману про УРСР 50-и років / С. Процюк // Українська культура : Культурно-освітній та літературно-мистецький ілюстрований журнал. - 2020. - № 3. - С. 15-17.

Полями і хмарочосами : роман / С. В. Процюк ; [ред. Н. Брискіна]. - Вінниця : Теза, 2016. - 160 с.

Смертю смерть подолав: [14 трав. минуло 125 років від дня народження В. Стефаника] / С. Процюк // Літературна Україна. - 1996.- 16 трав. - С.4.

Степан Процюк про Василя Стефаника, Карла-Гюстава Юнга, Володимира Винниченка, Архіпа Тесленка, Ніку Турбіну: [для мол. та серед. шк. віку] / С. В. Процюк; худож. Т. Ніколаєнко. - К.: Грані-Т, 2008. - 96 с.: ілюстр. - (Життя видатних дітей).

Степан Процюк про Василя Стефаника, Карла-Гюстава Юнга, Володимира Винниченка, Архіпа Тесленка, Ніку Турбіну : [для мол. та серед. шк. віку] / С. В. Процюк ; худож. Т. Ніколаєнко. - Київ : УкрНДІСВД, 2018. - 96 с.

Тотем: уривок з роману / С. Процюк // Книжковий клуб плюс. – 2006. - № 9. – С. 32-33.

Троянда ритуального болю: роман про Василя Стефаника / С. В. Процюк. - К.: ВЦ "Академія", 2010. - 184 с. - (Автографи часу).

Ходулі для Морозенка: [пам'яті Василя Процюка (батька Степана Процюка)] / С. Процюк // Літературна Україна. - 2012. - №35(13 верес.). - С. 8-9.

Чорне яблуко : роман про Архипа Тесленка / С. В. Процюк. - Київ : Академвидав, 2013. - 192 с.

Література про життя і творчість

Баран Є. Цей "тяжкий" і суперечливий Процюк: Степанові Процюку на ювілей: [про творчість письменника] / Є. Баран // Українська літературна газета. - 2014. - №16(15 серп.). - С. 17.

Баран, Є. Смертельна відчайдушність канатоходця: [рец. на кн. С. Процюка «Канатоходці»] / Є. Баран // Книжковий клуб плюс. - 2007. - №11. - С. 32-33.

Бірченко М. Гімн любові і життєлюбству в есеї Степана Процюка "Любити і ненавидіти" / М. Бірченко // Дивослово. - 2011. - №5. - С. 11-14.

Блажевська О. Дорогоказ на шляху до самого себе: [рец. на кн. С. Процюка «Аналіз крові»] / О. Блажевська // Друг читача. – 2010. - №14. – С. 5.

Веледницька, Т. Ідея-фікс Володимира Винниченка: [про роман С. Процюка] / Т. Веледницька // Літературна Україна. - 2012. - 31 трав. - С. 9.

Вишневський В. Степан Процюк: "Вірю в людський розум і людську душу": [розмова з письменником] / В. Вишневський // Літературна Україна. - 2012. - №28. - С. 15.

Гаврош О. Степан Процюк: "Мої герої є значно більшими невротиками, ніж автор": [бесіда з письменником] / О. Гаврош // Дзеркало тижня. - 2008. - №42(8 листоп.). - С. 12.

Грідіна Т. А. Кохання - це гойдалка з веселки...: урок за творами Степана Процюка. 8-й клас / Т. А. Грідіна, Л. П. Думич // Вивчаємо українську мову та літературу: науково-методичний журнал. - 2013. - №22/24. - С. 32-38: фот.

Деркачова О. Степан Процюк: «Часто шкодую, що не володію бойовим мистецтвом»: [інтерв'ю] / О. Деркачова // Книжковий клуб плюс. – 2006. - №9. – С. 30-32.

Драган-Петрик О. Степан Процюк: "Письменники й українці, які читають, мають по-новому глянути одне одному в очі" : [розмова з письменником] / О. Драган-Петрик // Українська культура. - 2020. - № 3. - С. 11-15.

Качак Т. "Варвари": постколоніальна тема в сучасній підлітковій прозі : [нова повість Степана Процюка "Варвари"] / Т. Качак // Українська мова і література в школах України. - 2019. - № 5. - С. 61-62.

Качак Т. Проза Степана Процюка для дітей та юнацтва / Т. Качак // Дивослово. - 2018. - № 5. - С. 49-55.

Максименко, Л. Суто чоловіча проза Процюка / Л. Максименко // Літературна Україна. - 2011. - 28 квіт. - С. 10, 13.

Пастух Б. Про два романи: [рецензія] / Б. Пастух // Українська літературна газета. -

2014. - №23(21 листоп.). - С. 18-19. - Процюк С. Десятий рядок. - К.: Український пріоритет, 2014. - 224 с.

Пастух Б. Степан Процюк: «Я не шукав середин...»: [інтерв'ю з письменником] / Б.Пастух // Літературна Україна. — 2010. — 24 червня. — С. 8.

Пастух, Б. У просторі помежів'я: [рец. на кн. С. Процюка «Канатоходці»] / Б. Пастух // Літературна Україна. - 2008. - 27 листоп. - С. 4.

Писарєва О. З віршами у світі невіршів: [рец. на роман С. Процюка «Жертвопренесення»] / О. Писарєва // Книжковий клуб плюс. – 2007. - №4. – С. 43.

Сидоржевський М. Степан Процюк: «А що означає словосполука «престижне видавництво?»: [інтерв'ю] / М. Сидоржевський // Книжковий огляд. – 2002. - № 10. – С. 58-60.

Соловей О. Чорні води : [про творчість письменника] / О. Соловей // Українська літературна газета. - 2017. - № 4(17 лют.). - С. 1, 17; № 5. - С. 16-17.

Степан Процюк: [біогр. довідка] // Сучасні письменники України: біобібліогр. довідник / упоряд. А. Гай. Уточн. і доп. - Біла Церква, 2012. – С. 341: портр.